

Activiteiten met het buitenland F01MER: driehoekshandel

Handleiding – Ed. 2010 (Rev. 2019)

© Nationale Bank van België, Brussel.

Alle rechten voorbehouden.
De volledige of gedeeltelijke verveelvoudiging van deze brochure
voor educatieve en niet-commerciële doeleinden is toegestaan mits
bronvermelding.

Inhoud

1. Glossarium	5
1.1 Activiteiten met het buitenland	5
1.2 Ingezetene of niet-ingezetene	5
1.2.1 Ingezetene	5
1.2.2 Niet-ingezetene	5
1.3 Buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen	6
1.4 Land van de medecontractant/land van de tegenpartij	6
2. Algemene bepalingen	7
2.1 Wettelijke verplichting	7
2.2 Aangifteplichtigen	7
2.3 Verantwoordelijkheid	8
2.4 Periodiciteit en leveringstermijn	9
2.5 Rapporteringswijze	9
2.1 Nihilopgave	9
3. Te verstrekken informatie	11
3.1 Identificatie van uw onderneming	11
3.2 Identificatie van de contactpersoon in uw onderneming/derde aangever	11
3.3 Aangifteperiode	11
3.4 Eigenlijke aangifte	11
3.4.1 Informatievariabelen	11
3.4.2 Voorbeeld van transacties en aangifte	13
4. Codelijst	15
4.1 Stroomgegevens aan- en verkoop van goederen met het buitenland ingevolge driehoekshandel	15
4.2 Handelsmarge ingevolge driehoekshandel	15
Bijlage 1: Formaat van het CSV-bestand	17

1. Glossarium

1.1 Activiteiten met het buitenland

Er is sprake van activiteiten met het buitenland als een ingezetene (in dit geval uw onderneming) transacties heeft met niet-ingezetenen (zowel ondernemingen als natuurlijke personen).

Een buitenlandse transactie is:

- elk feit dat vorderingen of schulden tussen een ingezetene en een niet-ingezetene geheel of gedeeltelijk doet ontstaan of tenietdoet;
- elk feit dat de overdracht van een zakelijk recht tussen een ingezetene en een niet-ingezetene veroorzaakt.

1.2 Ingezetene of niet-ingezetene

1.2.1 Ingezetene

Een ingezetene kan zowel een onderneming, inclusief een bijkantoor of bedrijfszetel in België van een onderneming van buitenlandse oorsprong, als een natuurlijke persoon zijn die in België economische activiteiten ontplooit en daartoe voor langere tijd over een locatie in België beschikt.

Meer concreet verstaan we onder ingezetene:

- elke rechtspersoon naar Belgisch privaatrecht, voor de activiteiten van zijn maatschappelijke zetel, van zijn dochtermaatschappijen, bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;
- elke rechtspersoon naar Belgisch publiekrecht en alle diensten daarvan in België, alsook de Belgische diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen in het buitenland;
- elke rechtspersoon naar buitenlands recht, voor de activiteiten van zijn bijkantoren en bedrijfszetels gevestigd in België;
- elke natuurlijke persoon die zijn hoofdverblijfplaats in België heeft, hierbij inbegrepen de ambtenaren van een organisatie naar internationaal of Europees recht, gevestigd in België. Elke persoon die in de bevolkingsregisters van een gemeente ingeschreven is, wordt geacht daar zijn hoofdverblijfplaats te hebben;
- elke natuurlijke persoon van Belgische nationaliteit die in een Belgische diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging in het buitenland een zending vervult, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;
- elke natuurlijke persoon die, ofschoon hij zijn hoofdverblijfplaats in het buitenland heeft of niet in de bevolkingsregisters van een Belgische gemeente is ingeschreven, op duurzame wijze een onderneming uitbaat in België, en dat voor de activiteiten van die onderneming.

1.2.2 Niet-ingezetene

Het begrip "niet-ingezetene" verwijst naar iedereen die geen ingezetene is en die zijn economisch belangencentrum buiten België heeft. Ook moeder- en dochterbedrijven in het buitenland worden in dit verband als niet-ingezetenen beschouwd. De notie van niet-ingezetene komt niet overeen met die van buitenlander in de

gewone betekenis van het woord. De nationaliteit is immers niet bepalend voor de hoedanigheid van ingezetene of niet-ingezetene.

Meer concreet verstaan we onder niet-ingezetene:

- elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die niet als een ingezetene mag beschouwd worden;
- elke natuurlijke persoon van buitenlandse nationaliteit die een betrekking uitoefent in een diplomatieke of consulaire vertegenwoordiging van zijn land die gevestigd is in België, alsook de familieleden die deel uitmaken van zijn gezin en die hem vergezellen;
- de organisaties naar internationaal of Europees recht die gevestigd zijn in België;
- de diplomatieke en consulaire vertegenwoordigingen die in België gevestigd zijn.

1.3 Buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen

Elke buitenlandse goederentransactie betreffende de aankoop van goederen bij een niet-ingezetene en hun wederverkoop aan een niet-ingezetene, waarbij de goederen in het buitenland blijven of in de zin van de douanereglementering niet worden vrijgegeven voor het vrije verkeer of voor consumptie in België.

1.4 Land van de medecontractant/land van de tegenpartij

Het land van verblijf of vestiging van de niet-ingezeten tegenpartij die al of niet contractueel verbonden is in een transactie met een ingezetene.

2. Algemene bepalingen

2.1 Wettelijke verplichting

Alle ingezetenen zijn **wettelijk verplicht** de aangifte over hun buitenlandse transacties rechtstreeks aan de NBB (Nationale Bank van België) te leveren. Deze rapportering beoogt meer specifiek de driehoekshandelstransacties op goederen met niet-ingezetenen.

Ter herinnering: bijkantoren en bedrijfszetels in België van rechtspersonen naar buitenlands recht hebben eveneens de hoedanigheid van ingezetenen. Bijgevolg moeten ook zij hun buitenlandse transacties, inclusief deze met hun hoofdzetel in het buitenland, aan de NBB meedelen.

Bij **niet-naleving van uw aangifteplicht** kan uw onderneming een **dwangsom** opgelegd worden.

2.2 Aangifteplichtigen

De aangifte **F01MER** is van toepassing op alle ingezetenen die buitenlandse driehoekshandels-transacties op goederen verrichten en die voldoen aan de volgende criteria, vastgelegd in een reglement van de NBB:

- alle ingezeten ondernemingen die driehoekshandelstransacties aangegeven hebben voor een bedrag groter dan 5 miljoen EUR in hun periodieke BTW-opgave van vrijgestelde intracommunautaire leveringen van goederen (VIES-listing¹);
- alle ingezeten ondernemingen die driehoekshandelstransacties aangegeven hebben voor een bedrag kleiner of gelijk aan 5 miljoen EUR in hun periodieke BTW-opgave van vrijgestelde intracommunautaire leveringen van goederen;
- alle ingezeten ondernemingen die geen driehoekshandelstransacties aangegeven hebben in een periodieke BTW-opgave van vrijgestelde intracommunautaire leveringen van goederen en van wie het totale jaarlijkse bedrag van de Intrastat-aangiften 10 miljoen EUR overschreden heeft;
- alle ingezeten ondernemingen die niet vallen onder bovenstaande categorieën van wie het totale jaarlijkse bedrag van de Extrastat-aangiften 1 miljoen EUR overschreden heeft;
- alle ingezeten ondernemingen die niet vallen onder bovenstaande categorieën van wie één der activiteitencodes opgenomen in de Kruispuntbank van Ondernemingen begint met 501, 50301, 504 of 51 in de versie van 2003 van de nomenclatuur of met 451, 4531, 454 of 46 in de versie van 2008;
- alle overige ingezetenen.

¹ VIES : VAT Information Exchange System

2.3 Verantwoordelijkheid

Een aangifteplichtige kan volmacht geven aan een derde om zijn aangifte in te vullen. De verantwoordelijkheid voor de juistheid, volledigheid en tijdigheid van de aangifte blijft echter altijd bij de aangifteplichtige berusten.

2.4 Periodiciteit en leveringstermijn

De aangifte is ofwel **maandelijks** en moet aangeleverd worden **binnen de 15 werkdagen** na het einde van **de te rapporteren maand**, ofwel **driemaandelijks** en moet aangeleverd worden **binnen de 15 werkdagen** na het einde van **het te rapporteren kwartaal**.

De ondernemingen worden individueel verwittigd of ze maandelijks of driemaandelijks moeten rapporteren.

2.5 Rapporteringswijze

U kunt uw aangiften **uitsluitend online indienen via [OneGate](#)**.

In OneGate kiest u zelf hoe u de gegevens invoert: **manueel of automatisch** met behulp van XML- of CSV-bestanden. In **bijlage 1** krijgt u een **concreet voorbeeld van het CSV-formaat** dat u voor deze aangifte moet gebruiken.

Raadpleeg ook zeker de [snelle referentiegids](#) om **onmiddellijk in OneGate aan de slag** te gaan.

2.1 Nihilopgave

Als er voor een aangifteperiode **geen transacties** met het buitenland plaatsvonden, moet u dat **ook aangeven**. Dat doet u door het aangifteformulier aan te vinken en daarna op de knop "**Op nihil zetten**" te klikken.

3. Te verstrekken informatie

3.1 Identificatie van uw onderneming

Uw uniek ondernemingsnummer op 10 posities wordt als identificatiegegeven voor de aangifte gebruikt. In veel gevallen stemt dit overeen met uw BTW-nummer op 9 posities voorafgegaan door een 0 (recente ondernemingsnummers kunnen ook met 1 beginnen).

Opgelet: het vestigingseenheidsnummer mag **in geen enkel geval** als identificatiegegeven gebruikt worden.

3.2 Identificatie van de contactpersoon in uw onderneming/derde aangever

Om snel met de verantwoordelijke belast met de aangifte te kunnen communiceren, gelieve de identificatiegegevens van de contactpersoon in uw onderneming (of van de derde aangever) rechtstreeks in de aangifte te vermelden.

3.3 Aangifteperiode

In een **maandaangifte** mogen alleen gegevens staan m.b.t. één bepaalde maand. De maand wordt aangegeven met twee posities (bv. 01, 02, 03, etc.) en het jaar met 4 posities (bv. 2010).

In een **kwartaalaangifte** mogen alleen gegevens staan die betrekking hebben op één bepaald kwartaal. Het kwartaal wordt aangegeven via de laatste maand van het kwartaal met twee posities (bv. 03 voor het 1ste kwartaal, 06 voor het 2de kwartaal, 09 voor het 3de kwartaal en 12 voor het 4de kwartaal) en het jaar met 4 posities (bv. 2010).

3.4 Eigenlijke aangifte

3.4.1 Informatievariabelen

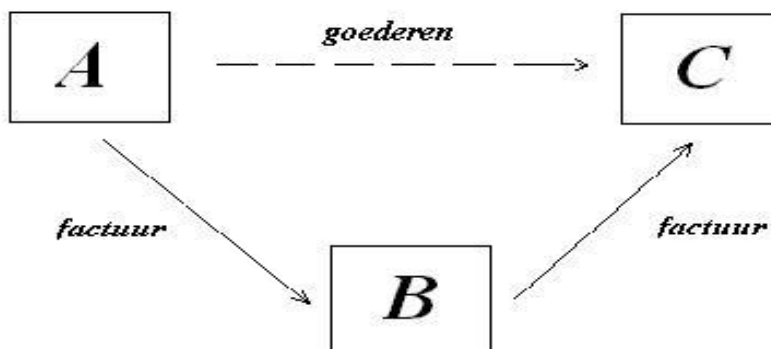
Aard van de transactie

Ter herinnering, deze rapportering beperkt zich tot de aan- en wederverkoop van goederen in het kader van driehoekshandel met niet-ingezeten tegenpartijen en de daarbij gerealiseerde handelsmarge.

Met het begrip **driehoekshandel** of transito (merchanting) worden, voor de betalingsbalans, de leveringen van goederen bedoeld tussen drie partijen, nl. **uw onderneming** (B) als ingezetene **en twee niet-ingezetenen** (A en C), waarbij de eerste niet-ingezetene tegenpartij (A) de goederen verkoopt aan uw onderneming (B), die deze doorverkoopt aan een andere niet-ingezetene tegenpartij (C).

De goederen worden meestal rechtstreeks vervoerd van de ene niet-ingezetene (A) naar de andere niet-ingezetene (C), tussen wie geen rechtstreekse contractuele band bestaat.

Dit betekent dat de factureringsstroom (A-B en B-C) niet gelijk is aan de goederenstroom (A-C). De twee niet-ingezeten tegenpartijen ((A)en (C)) kunnen zowel gevestigd zijn binnen als buiten de EU.

Per aard van de transactie delen de aangifteplichtige ingezetenen enerzijds stroomgegevens mee gerealiseerd tijdens de aangifteperiode en anderzijds uitstaande bedragen die de toestand weergeven op het einde van de aangifteperiode:

Stroomgegevens aan- en verkoop van goederen ingevolge driehoekshandel.

De aangifteplichtige ingezetenen delen de waarden in eenheden mee tijdens de betrokken aangifteperiode van:

- hun aankoop van goederen in het kader van de buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen (A1003);
- hun wederverkoop van goederen in het kader van de buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen (A1004);
- hun handelsmarge bij de wederverkoop van aangekochte goederen in het kader van buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen gerealiseerd tijdens de aangifteperiode (A1005).

De handelsmarge is het verschil in (factuur)waarde tussen de verkoopwaarde en de inkoopwaarde van de verkochte goederen. Bij problemen inzake waarderingen indien er met voorraden gewerkt wordt, mag u het binnen uw firma geldend waarderingstelsel (LIFO, FIFO of andere) hanteren om de marge te berekenen.

Indien de aankoop en de wederverkoop binnen dezelfde registratieperiode gebeuren, dan is dit ook de periode voor aangifte van de handelsmarge.

Indien de goederen niet verkocht worden binnen de registratieperiode van de aankoop, maar in een latere periode, dan wordt de handelsmarge aangegeven op het moment van de wederverkoop.

Voorraadwijzigingen worden niet opgenomen in de handelsmarge, maar moeten blijken uit de verschillen tussen de aankopen en wederverkopen en de handelsmarges.

Land van de medecontractant/land van de tegenpartij

Het betreft het land van verblijf of vestiging van de niet-ingezeten aankoper en niet-ingezeten verkoper die al of niet contractueel verbonden is in een driehoekshandelstransactie met uw onderneming.

Het land wordt geïdentificeerd met de ISO 3166 code op 2 posities.

Voor internationale instellingen zijn er specifieke codes op 2 posities voorzien.

Voor de handelsmarge mag een geaggregeerd bedrag in euro aangegeven worden met landcode "XX" en muntcode "EUR".

Munt

De munt wordt geïdentificeerd met de ISO 4217 code op 3 posities.

De recentste **lijst van alle land- en muntcodes** is terug te vinden op www.nbb.be > Statistieken > Betalingsbalans > Aangiften OneGate.

Waarde in eenheden

Voor de vaststelling van de waarde van uw transacties kunt u de boekhoudkundige registratie van de facturen van uw onderneming gebruiken. De te gebruiken waarde is de factuurwaarde die de leverancier aan de afnemer in rekening brengt, BTW inbegrepen indien deze door de medecontractant gefactureerd wordt.

De waarden van de aankopen en wederverkopen in het kader van buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen moeten worden uitgedrukt:

- hetzij in de valuta waarin er gefactureerd werd;
- hetzij omgerekend in euro (EUR).

Het is de bedoeling dat u de brutowaarde opgeeft, ook als er onderling verrekening plaatsvindt. Alle waarden worden uitgedrukt **in eenheden, zonder decimalen**. Transacties van dezelfde aard met éénzelfde land en éénzelfde munt mogen gegroepeerd worden.

3.4.2 Voorbeeld van transacties en aangifte

Tijdens de maand januari 2010 worden er volgende transacties ingevolge driehoekshandel gedaan:

- aankoop van goederen uit Hongkong: inkomende factuur 101 dd. 04.01.2010 ad. 200.000 USD;
- wederverkoop van deze goederen aan USA: uitgaande factuur 11 dd. 05.01.2010 ad. 230.000 USD; de gerealiseerde handelsmarge op deze wederverkoop is 30.000 USD t.o.v. USA;
- aankoop van goederen uit Tunesië: inkomende factuur 102 dd. 11.01.2010 ad. 150.000 EUR;
- wederverkoop van 2/3 van goederen aan Italië: uitgaande factuur 12 dd. 11.01.2010 ad. 120.000 EUR;
- wederverkoop van 1/3 van goederen aan Portugal: uitgaande factuur 13 dd. 12.01.2010 ad. 60.000 EUR; de gerealiseerde handelsmarge op deze wederverkoop is 20.000 EUR t.o.v. Italië en 10.000 EUR t.o.v. Portugal;
- ontvangen betaling uit USA dd. 18.01.2010: factuur 11 ad 230.000 USD (USA);
- betalingen van aankoop aan Hongkong dd. 18.01.2010: factuur 101 ad. 200.000 USD;
- aankoop van goederen uit Australië: inkomende factuur 103 dd. 29.01.2010 ad. 360.000 USD;
- wederverkoop van deze goederen aan Spanje: uitgaande factuur 14 dd. 30.01.2010 ad. 400.000 EUR; de gerealiseerde handelsmarge op deze wederverkoop is +/- 60.000 EUR t.o.v. Spanje (inclusief wisselkoersverschillen);
- aankoop van goederen uit Zuid-Afrika: inkomende factuur 104 dd. 30.01.2010 ad. 100.000 USD;
- aankoop van goederen uit Zuid-Afrika: inkomende factuur 105 dd. 30.01.2010 ad. 50.000 USD;
- aankoop van goederen uit Marokko: inkomende factuur 106 dd. 31.01.2010 ad 300.000 EUR.

Dit geeft volgende overzichtstabel van transacties en betalingen voor de maand januari 2010:

Aankopen			
Hongkong (HK)	200 000 USD	Fact. 101 dd. 04.01.2010	Betaald dd.18.01.2010
Tunesië (TA)	150 000 EUR	Fact. 102 dd. 11.01.2010	openstaande schuld
Australië (AU)	360 000 EUR	Fact. 103 dd. 29.01.2010	openstaande schuld
Zuid-Afrika (ZA)	100 000 USD	Fact. 104 dd. 30.01.2010	openstaande schuld
	50 000 USD	Fact. 105 dd. 30.01.2010	openstaande schuld
Marokko (MA)	300 000 EUR	Fact. 106 dd. 31.01.2010	openstaande schuld

Wederverkopen			
USA (US)	230 000 USD	Fact. 11 dd. 05.01.2010	Ontvangen dd. 18.01.2010
Italië (IT)	120 000 EUR	Fact. 12 dd. 11.01.2010	openstaande vordering
Portugal (PT)	60 000 EUR	Fact. 13 dd. 12.01.2010	openstaande vordering
Spanje (ES)	400 000 EUR	Fact. 14 dd. 30.01.2010	openstaande vordering

Gedurende de periode januari 2010 zijn er 6 aankooptransacties gebeurd en 4 wederverkooptransacties en de daarbij horende handelsmarges. Dit zijn de transacties of stroomgegevens aan- en verkoop van goederen ingevolge driehoekshandel.

Per 31.01.2010 zijn er nog 3 openstaande vorderingen en nog 5 openstaande schulden. Dit zijn de uitstaande bedragen handelsvorderingen en -schulden ingevolge driehoekshandel.

De transacties dienen gerapporteerd te worden voor de aangifteperiode januari 2010, (met de codes: aankopen code A1003; verkopen code A1004; handelsmarge code A1005) te rapporteren als volgt :

A1003 (aankoop van goederen)	HK	USD	200.000
A1003 (aankoop van goederen)	TN	EUR	150.000
A1003 (aankoop van goederen)	AU	EUR	360.000
A1003 (aankoop van goederen)	ZA	USD	100.000
A1003 (aankoop van goederen)	ZA	USD	50.000
A1003 (aankoop van goederen)	MA	EUR	300.000
A1004 (verkoop van goederen)	US	USD	230.000
A1004 (verkoop van goederen)	IT	EUR	120.000
A1004 (verkoop van goederen)	PT	EUR	60.000
A1004 (verkoop van goederen)	ES	EUR	400.000
A1005 (handelsmarge)	US	USD	30.000
A1005 (handelsmarge)	IT	EUR	20.000
A1005 (handelsmarge)	PT	EUR	10.000
A1005 (handelsmarge)	ES	EUR	60.000
of voor code A1005			
A1005 (handelsmarge)	XX	EUR	90.000
A1005 (handelsmarge)	XX	USD	30.000

ofwel voor code A1005: één bedrag en alles in tegenwaarde euro uitgedrukt.

4. Codelijst

4.1 Stroomgegevens aan- en verkoop van goederen met het buitenland ingevolge driehoekshandel

A1003 Aankoop van goederen in het kader van buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen

A1004 Wederverkoop van goederen in het kader van buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen

4.2 Handelsmarge ingevolge driehoekshandel

A1005 Handelsmarge bij de wederverkoop van aangekochte goederen in het kader van buitenlandse driehoekshandelstransacties op goederen gerealiseerd tijdens de aangifteperiode

Bijlage 1: Formaat van het CSV-bestand

Een **aangiftelij**n in het aangifterapport **F01MER** bevat **4 gegevensvelden**:

- de transactiecode
- de landcode
- de muntcode
- de waarde in eenheden

In uw **CSV-bestand** gebruikt u altijd **deze volgorde**. U **scheidt de gegevens door een komma**punt zonder toevoeging van spaties en begint **elke transactie op een nieuwe lijn**.

Concreet voorbeeld van 3 aangiftelijnen in het CSV-formaat voor **F01MER**:

A1003;HK;EUR;200000

A1004;IE;EUR;230000

A1005;IE;EUR;30000

Voor meer informatie

Wie meer informatie wenst over deze handleiding en de methodologie kan terecht bij de dienst Externe Statistieken

Tel. +32 2 221 47 39 of +32 2 221 47 21 – Fax +32 2 221 31 44
sxvalidation@nbb

Verantwoordelijke uitgever

Rudi Acx

Chef van het departement Algemene statistiek
Nationale Bank België
de Berlaimontlaan, 14 – BE-1000 Brussel

© Illustraties: Gettyimages – Photodisc
Gettyimages – Digital Vision
Nationale Bank van België

Opmaak: NBB – Externe statistieken

Gepubliceerd in december 2009/herzien december 2018.